

2. Bulgarelli, D., Schlaeppi, K., Spaepen, S., van Themaat, E. V. L., & Schulze-Lefert, P. (2013). Structure and functions of the bacterial microbiota of plants: From ecology to genomics. *Nature Reviews Microbiology*, 11(11), 789-800.
3. Philippot, L., Raaijmakers, J. M., Lemanceau, P., & van der Putten, W. H. (2013). Going back to the roots: the microbial ecology of the rhizosphere. *Nature Reviews Microbiology*, 11(11), 789-800.
4. Berendsen, R. L., Pieterse, C. M., & Bakker, P. A. (2012). The rhizosphere microbiome and plant health. *Trends in Plant Science*, 17(8), 478-486.
5. Pancher, M., Ceol, M., Corneo, P. E., Longa, C. M., & Yousaf, S. (2012). Microbial diversity and soil physiochemical characteristic in vineyard ecosystems. *Soil Biology and Biochemistry*, 55, 147-157.
6. Bardgett, R. D., & van der Putten, W. H. (2014). Belowground biodiversity and ecosystem functioning. *Nature*, 515(7528), 505-511.
7. Altieri, M. A., & Nicholls, C. I. (2017). Agroecology and the design of climate-resilient farming systems. *Agronomy for Sustainable Development*, 37(1), 15.

УДК 631.423

ДИНАМІКА ВМІСТУ ГУМУСУ У ҐРУНТАХ СОКИРЯНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Гунчак М., канд. с.-г. наук, директор

Товт Т., завідувач лабораторією

Чернівецька філія ДУ «Держґрунтохорона», м. Чернівці

Собко В., директор,

Хмельницька філія ДУ «Держґрунтохорона», м. Кам'янець-

Подільський

Вступ. Гумус є найважливішою складовою ґрунту та визначальним показником його родючості. Гумус найбільше впливає на прискорення

кругообігу речовин у системі ґрунт – рослина і при збільшенні його запасів підвищується енергетичний рівень процесів, що проходять як у ґрунті, так і в рослині. Значення гумусу, насамперед, полягає в тому, що він – єдиний запасний фонд ґрунту щодо азоту, який не входить до складу мінеральних сполук. Крім того 40-80% всього фосфору також знаходиться в його органічній речовині. Із запасом гумусу тісно пов'язані агрохімічні, фізико-хімічні, біологічні та агрохімічні властивості ґрунту, його водний та повітряний режими, що в кінцевому результаті впливає на продуктивність сільськогосподарських культур. Вміст гумусу в ґрунті є інтегральним показником рівня його потенційної і ефективної родючості [1].

Методика досліджень. Об'єктом дослідження є ґрунти сільськогосподарських угідь на території Сокирянського району Чернівецької області. Предметом дослідження є вміст гумусу в ґрунтах Сокирянського району. Чернівецькою філією державної установи «Інститут охорони ґрунтів України» проведено еколого-агрохімічне оцінювання земель сільськогосподарського призначення Сокирянського району Чернівецької області у 2021 році (XII тур обстежень) на площі 15,06 тис га.

Визначення гумусу проводилося за ДСТУ 4289:2004 шляхом окислення його в ґрунті в сірчанокиислому середовищі двохромовокислим калієм за нагрівання з наступним фотоколориметруванням [2]. Під час досліджень використовували Методику проведення агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення [3].

Результати досліджень. Результатами проведених агрохімічних досліджень сільськогосподарських угідь Сокирянського району Чернівецької області встановлено, що обстежені землі за вмістом гумусу розподілилися наступним чином: із низьким вмістом – 3,34 тис. га (22,2 %), з середнім – 11,41 тис. га (75,8%) та з підвищеним – 0,31 тис. га (2,1%) (рис. 1).

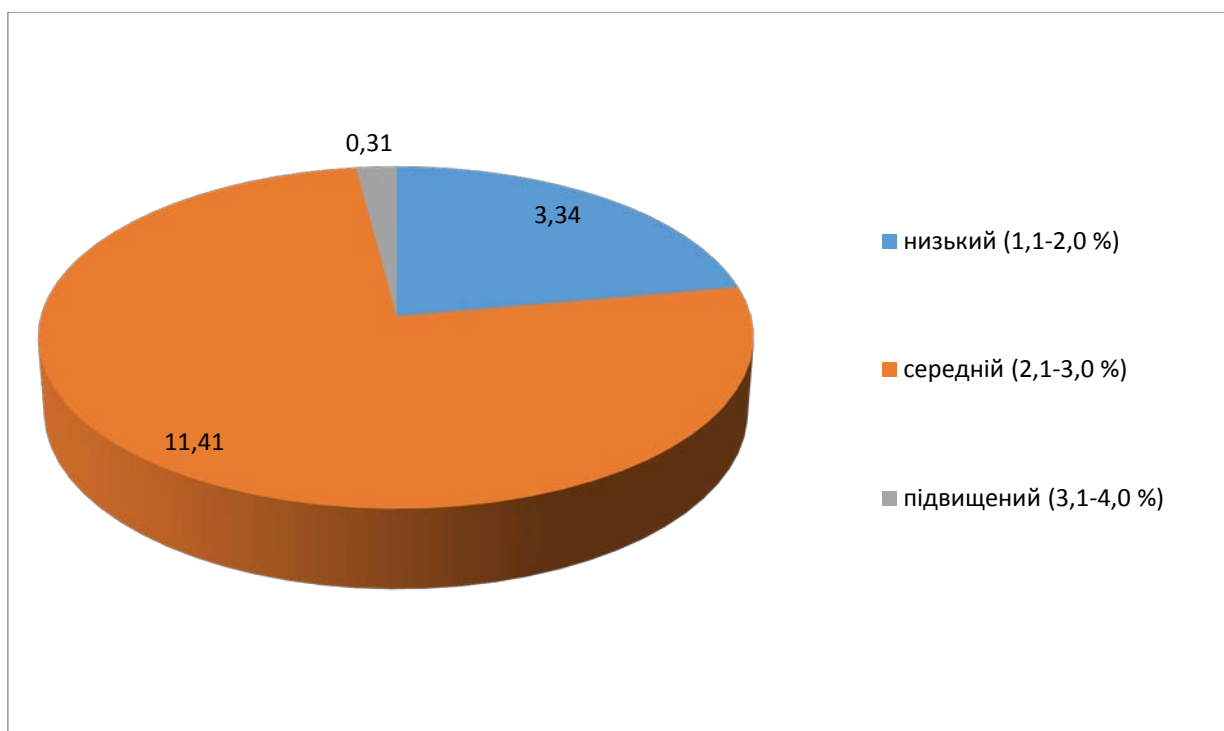

Рис. 1. Розподіл площ обстежених сільськогосподарських угідь Сокирянського району Чернівецької області за умістом гумусу, тис га.

Середньозважений показник вмісту гумусу по району становить 2,31 %, що відповідає середньому ступеню забезпеченості гумусом.

Порівнюючи вміст гумусу у обстежених сільськогосподарських угіддях Сокирянського району за XI та XII тури обстежень (рис. 2), варто зазначити, що середньозважений показник умісту гумусу по району зріс з 2,26 до 2,31%. Площа ґрунтів з низьким вмістом гумусу (1,1-2,0%) збільшилася на 6,5%, площа ґрунтів з середнім вмістом гумусу (2,1-3,0%) зменшилася на 9,0%, а площа ґрунтів з підвищеним вмістом гумусу (3,1-4,0%) зросла на 1,3%.

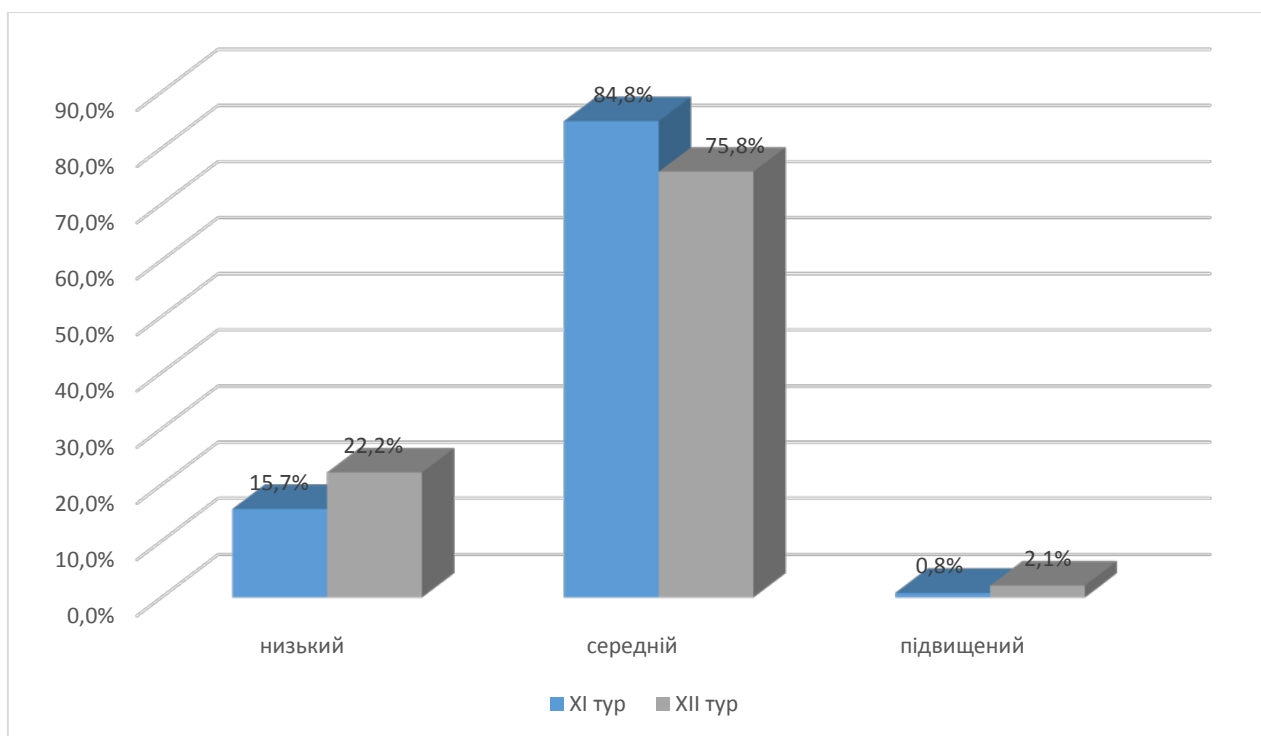

Рис. 2. Динаміка розподілу обстежених ґрунтів Сокирянського району Чернівецької області за умістом гумусу у XI-XII турі обстежень

Висновки. Результатами проведених агрохімічних досліджень сільськогосподарських угідь Сокирянського району Чернівецької області в XII турі (2021 рр.) встановлено, що середньозважений показник умісту гумусу по району становить 2,31%, що відповідає середньому його вмісту. В порівнянні з попереднім туром обстеження середньозважений уміст гумусу по Сокирянському району Чернівецької області збільшився на 0,05%, що є позитивним та свідчить про незначне підвищення родючості та покращення якості ґрунту.

Список використаних джерел

1. Назаренко І. І., Польчина С. М., Нікорич В. А. Ґрунтознавство: Підручник. Чернівці, 2004. 400 с.
2. Яцук І. П., Балюк С. А. Методика проведення агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення. Київ, 2019. 108 с.
3. ДСТУ 4289:2004. Якість ґрунту. Методи визначення органічної речовини.